

**Transdyscyplinarność badań
nad komunikacją medialną**

Tom 2

**Osobiste – prywatne – intymne
w przestrzeni publicznej**

NR 3020

Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną

Tom 2

Osobiste — prywatne — intymne w przestrzeni publicznej

pod redakcją

Małgorzaty Kity, Magdaleny Ślawskiej

Redaktor serii: Kultura i Język Polski dla Cudzoziemców
Małgorzata Kita

Recenzent
Barbara Bogołębska

Publikacja będzie dostępna — po wyczerpaniu nakładu — w wersji internetowej:

Śląska Biblioteka Cyfrowa
www.sbc.org.pl

Spis treści

Słowo wstępne (*Małgorzata Kita, Magdalena Ślawska*) | 7

Część pierwsza

W poszukiwaniu istoty prywatności

Rozdział pierwszy

Ewa Kosowska

Prywata i prywatność w kulturze polskiej. Rekonesans | 11

Rozdział drugi

Urszula Żydek-Bednarczuk

Oikos i koine w dyskursie publicznym | 19

Część druga

Oblicza prywatności upublicznionej

Rozdział trzeci

Mirosława Wielopolska-Szymura

Intymność kontrolowana. Granice prywatności w erze dominacji mediów elektronicznych | 37

Rozdział czwarty

Dobrosława Węzowicz-Ziółkowska

Mięso kobiet... albo śmiech na sali. O demokratyzacji sfery intymnej w mediach | 49

Rozdział piąty

Jacek Skorus

„O pomoc wołam, pani redaktor”. O pewnym typie telewizyjnych programów interwencyjnych | 68

Rozdział szósty	
Magdalena Ślawska	
Prywatność opublikowana? O dialogowym kształcie gatunków prasowych	76
Rozdział siódmy	
Katarzyna Sujkowska-Sobisz	
Gry prywatnością w internetowych serwisach aukcyjnych	91
Rozdział ósmy	
Agnieszka Nęcka	
Upublicznić intymność. Strategie tekstowego „bycia pisarzem” po 2000 roku	113

Część trzecia

Formy prywatności w dyskursie naukowym

Rozdział dziewiąty	
Marek Piechota	
Limeryki. Od intymnej inspiracji do upublicznienia. (Awans czy degradacja?)	135
Rozdział dziesiąty	
Walery Pisarek	
Moja i wspólna polszczyzna	156
Rozdział jedenasty	
Andrzej Łyda	
Frazy nominalne <i>mój mąż</i> i <i>moja żona</i> w amerykańskim dyskursie publicznym mówionym	166
Rozdział dwunasty	
Małgorzata Kita	
Przejawy dyskursu prywatności w naukowym piśmiennictwie polonistycznym	181
Noty o autorach	209

Słowo wstępne

Prywatność jest dla współczesnego Polaka wartością wysoko cenioną. Prawo do prywatności, ochrona prywatności, polityka prywatności — określają fundamentalne dla jednostki właściwości i zachowania — jej samej i jej otoczenia. Prywatność stanowi o podmiotowości człowieka, o jego wyjątkowości. To domena życia, o której zakresie i granicach decyduje on sam, albo mówiąc ostrożniej: chciałby sam decydować.

Dziecko bardzo wczesnie poznaje tę kategorię psycho-społeczną i kulturową — dzięki rymowance Jana Brzechwy *Słoń* (*Zoo*, 2011):

Ten słoń nazywa się Bombi.
Ma trąbę, lecz na niej nie trąbi.
Dlaczego? Nie bądź ciekawy?
To jego prywatne sprawy.

Subtelna gra tego, co prywatne, i tego, co publiczne, towarzyszy człowiekowi od zawsze.

Ale też dziś człowiek dobrowolnie unieważnia to prawo do prywatności, rezygnuje z niej, by **być** w przestrzeni publicznej. Czyni tak i jako podmiot tworzący teksty, i jako ich odbiorca.

Granice prywatności w danym miejscu i czasie określa człowiek osadzony w określonej kulturze. To, co kiedyś należało do ścisłej sfery prywatnej, dziś może być tematem bez żadnych ograniczeń poruszonym w przestrzeni pozaprywatnej.

Prywatność, zwłaszcza postaci historycznych, ważnych, znanych, popularnych przyciąga uwagę odbiorców tekstów (tekstów sensu largo) jej poświęconych.

Prywatność jest kategorią poznawczą, którą posługują się badacze reprezentujący różne dyscypliny naukowe: psychologowie, socjologowie, prawnicy, historycy, antropolodzy, kulturoznawcy, medioznawcy, filologowie o różnych specjalnościach.

W tym tomie zawarte są publikacje badaczy z Uniwersytetu Śląskiego, których połączyła refleksja nad istotą i przejawami prywatności i właściwości jej bliskich: tego, co osobiste i intymne. Prezentujemy tu perspektywy oglądu problemu i zjawisk mu towarzyszących: językoznawczą, literaturoznawczą, kulturoznawczą i medioznawczą.

Uczni z Uniwersytetu Śląskiego uprawiający różne dyscypliny naukowe spotykają się w ramach cyklu *Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną* już po raz drugi. W tej książce przyglądamy się mediom jako zasadniczej przestrzeni dyskursu publicznego, ale też umieszczamy je w kontekście jego kilku innych sfer. Choć często podkreśla się podwójną publiczność dyskursu mediów (wszak odbywa się w mediach, czyli publicznie, i bardzo często dotyczy spraw publicznych), nam towarzyszy refleksja nad prywatnością i intymnością prezentowaną w nich.

Ukazujemy zatem wkroczenie problematyki prywatnej i językowych manifestacji prywatności w różnych sferach dyskursu publicznego, koncentrując się szczególnie na polu medialnym jako tej przestrzeni społecznej, która organizuje życie jednostki. Uwagę skupiamy na literaturze pięknej, która doświadczenie intymności ceni szczególnie. Dostrzegamy też wkroczenie pewnych aspektów prywatnych w sfery dotychczas ją wykluczającej — to piśmiennictwo naukowe.

Interesuje nas prywatność jako wielki i ważny temat współczesności, ludzka potrzeba jej chronienia i ujawniania, a z drugiej strony — jej poznawania. Zastanawiamy się nad jej potencjałem retorycznym.

Podajemy refleksję nad mechanizmami selekcji dokonywanymi przez upubliczniającymi prywatność: swoją lub cudzą.

Zastanawiamy się nad wartością estetyczną dyskursu prywatności; jak mówi bezlitośnie szczerze postać literacka z powieści Stefana Chwina (*Żona prezydenta*, 2005):

Gdyby nasza prywatność była pastelowa i słodka jak fotografie z kolorowych magazynów, nie byłaby żadną prywatnością, bo prywatność, jeśli ma być prywatnością prawdziwą, musi być — nie ma rady — z definicji niepiękna.

Pragniemy, by Czytelnik, przeczytawszy nasze artykuły i eseje, refleksyjnie spojrzeć na wzajemne i płynne przenikanie prywatnego i publicznego, jednocześnie opozycyjnego, komplementarnego i synergicznego.

Małgorzata Kita, Magdalena Ślawka

Noty o autorach

Prof. dr hab. Małgorzata Kita

Językoznawca, pracownik naukowo-dydaktyczny w Katedrze Międzynarodowych Studiów Polskich Uniwersytetu Śląskiego. Jej prace naukowe dotyczą współczesnej polszczyzny (zwłaszcza języka potocznego, grzeczności językowej, języka mediów), genologii językoznawczej (głównie wywiad prasowy), komunikacji werbalnej, stylistyki językoznawczej, glottodydaktyki. Artykuły publikuje m.in. w „Biuletynie Polskiego Towarzystwa Językoznawczego”, „Stylistyce”, „Socjolingwistyce”, „Języku Artystycznym”, w serii: „Język a Kultura” oraz w tomach zbiorowych. Jest autorką kilku książek, m.in.: *Wywiad prasowy. Język — gatunek — interakcja* (Katowice 1998), *Językowe rytuały grzecznościowe* (Katowice 2005), *Szeptem albo wcale. O wyznawaniu miłości* (Katowice 2007), *Wybieram gramatykę! Gramatyka języka polskiego w praktyce (dla cudzoziemców zaawansowanych)* (Katowice 1998, 2009). Była pomysłodawczynią i organizatorką cyklu konferencji internetowych poświęconych rozmowie, współredaktor naukowy zbiorów studiów o rozmowie: *Porozmawiajmy o rozmowie. Lingwistyczne aspekty dialogu* (Katowice 2003), *Dialog a nowe media* (Katowice 2004), *Czas i konwersacja. Przeszłość i teraźniejszość* (Katowice 2006). Jest członkiem Rady Programowej periodyków „Język a Kultura”, „Postscriptum Polonistyczne”, „Media — Kultura — Społeczeństwo”, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica”, redaktorem serii wydawniczej Uniwersytetu Śląskiego: *Kultura i Język Polski dla Cudzoziemców*.

Prof. zw. dr hab. Ewa Kosowska

Filolog i kulturoznawca, kieruje Zakładem Teorii i Historii Kultury w Instytucie Nauk o Kulturze w Uniwersytecie Śląskim. Śledzi trwałość idei, postaw, przedmiotów i zachowań człowieka, analizując głębię oraz zakres zmian zachodzących w kulturach. Szczególnie interesują ją możliwości wykorzystania tekstu literackiego do badań antropologiczno-kulturowych. Jest autorką i redaktorką kilkunastu książek. Opublikowała m.in.: *Legenda. Kanon i transformacje* (1985), *Postać literacka jako tekst kultury* (1990), *Wstyd w kulturze* (redaktor, 1998), *Negocjacje i kompromisy. Antropologia polskości*

Henryka Sienkiewicza (2002), *Antropologia literatury* (2003), *Stąd do Teksasu* (2006); *Antropologia kultury – antropologia literatury* (redaktor, 2005), *Antropologia kultury – antropologia literatury. Na tropach koligacji* (2007), *Wstyd w kulturze 2* (redaktor, 2008).

Prof. UŚ dr hab. Andrzej Łyda

Anglista, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Śląskiego, obecny dyrektor Instytutu Języka Angielskiego i kierownik Zakładu Translatoryki; autor ponad 60 prac naukowych, w tym kilku monografii i prac zbiorowych. Odbił staże naukowe w Durham University jako stypendysta Sidney Holgate i w University of Birmingham. Kilkakrotnie wyróżniony nagrodą JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego. Jest członkiem wielu organizacji naukowych, m.in. Komisji Językoznawstwa Stosowanego przy Komitecie Językoznawstwa PAN, Komisji Językoznawczej PAN w Katowicach, PTJ, PASE, PTN, AELFE, a także członkiem dwóch rad wydawniczych. Wygłosił referaty na ponad 100 konferencjach w kraju i zagranicą. Jednym z podstawowych obszarów jego badań jest semantyka i pragmatyka językowa, w tym analiza dyskursu ze szczególnym uwzględnieniem dyskursu akademickiego oraz analiza konwersacyjna. Zajmuje się także teorią przekładu, zwłaszcza przekładu ustnego, psycholingwistyką, językami specjalistycznymi i leksykografią.

Dr Agnieszka Nęcka

Adiunkt w Zakładzie Literatury Współczesnej Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; krytyk literacki, współpracowała m.in. z „FA-artem”, „Nowymi Książkami”, „Opcjami”, „Śląskiem”, „Twórczością”, „Pograniczeniami”, „Toposem”, „artPAPIEREM”. Jest autorką książek: *Granice przyzwoitości. Doświadczenie intymności w polskiej prozie najnowszej* (2006), *Starsze, nowsze, najnowsze. Szkice o prozie polskiej XX i XXI wieku* (2010); *Cielesne o(d)stony. Dyskursy erotyczne w polskiej prozie po 1989 roku* (2011), a także redaktorką działu krytyki w „Postscriptum Polonistycznym”. W 2009 uzyskała stypendium Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury.

Prof. zw. dr hab. Marek Piechota

Urodzony 17.04.1951 roku w Ząbkowicach (dziś: Dąbrowa Górnicza), historyk literatury polskiej. Od 1993 roku jest kierownikiem Zakładu Historii Literatury Oświecenia i Romantyzmu w Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej im. I. Opackiego. Jego podstawowe publikacje dotyczą głównie historii literatury polskiego romantyzmu: *O tytułach dzieł literackich w pierwszej połowie XIX w.* (1992), *Żywioł epopeiczny w twórczości Juliusza Słowackiego* (1993), „Pan Tadeusz” i „Król-Duch” – dwie koncepcje romantycznej epopei

(1995), *Od tytułu do Epilogu. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”* (2000), *„Chcesz ty, jak widzę, być dawnym Polakiem”*. *Studia i szkice o twórczości Słowackiego* (2005), *„Słowo to cały człowiek”*. *Studia i szkice o twórczości Mickiewicza* (2011). Jest również współautorem encyklopedii: *Słownik literatury polskiej XIX w.* (redaktorzy J. Bachórz i A. Kowalczykowska 1991, 1994, 1997, 2002), *Słownika Mickiewiczowskiego* (wraz z J. Lyszczyną, 2000), redaktorem i współautorem kilku prac zbiorowych oraz autorem blisko 150 publikacji w pracach zbiorowych i czasopismach naukowych, popularnonaukowych, społeczno-kulturalnych. Wypromował blisko 300 magistrów i 8 doktorów.

Prof. zw. dr hab. Walery Pisarek

Językoznawca, o specjalnościach: komunikowanie masowe, socjolingwistyka. Wykłada na Uniwersytecie Jagiellońskim (Komunikowanie międzynarodowe, Media na świecie, Historię powszechną dziennikarstwa, Teorie i doktryny komunikowania masowego), Papieskiej Akademii Teologicznej (Retorykę dziennikarską) oraz Wyższej Szkole Pedagogicznej (Etykę dziennikarską i Retorykę dziennikarską). Był założycielem i kierownikiem studiów dziennikarskich na Uniwersytecie Jagiellońskim (1973–1983), dyrektor/kierownik OBP (1969–2000). W latach 1965–1966 pracował w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Katowicach. W roku 1966 uzyskał doktorat nauk humanistycznych w WSP. Od 1957 r. był członkiem, w latach 1976–1990 wiceprzewodniczącym IAMCR/AIERI, a w latach 1970–1990 przewodniczącym Sekcji Bibliograficznej tego stowarzyszenia; członkiem ICA od 1992 r., Deutsche Gesellschaft für Publizistik und Kommunikationwissenschaft od 1975; członkiem zespołu ekspertów UNESCO ds. badań nad komunikowaniem (1972–1974); członkiem od 1974 r., a w latach 1974–1992 wiceprzewodniczącym Komisji Prasoznawczej PAN; członkiem od 1966, a w latach 1991–1996 przewodniczącym Komisji Kultury Języka Komitetu Językoznawstwa PAN, członkiem od 1966, a w latach 1991–1996 przewodniczącym Komisji Językoznawstwa PAN w Krakowie. Znalazł się w składzie Polskiego Towarzystwa Językoznawczego (1968–), Narodowej Rady Kultury (1986–1990), Rady Prasowej (1986–1989), od 1993 r. był wiceprzewodniczącym, a od 2001 przewodniczącym Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego. Jest także honorowym członkiem Wspólnoty Badaczy Uniwersytetu w Wolverhampton (1995–), przewodniczącym (1996–2000), a od 2001 honorowym przewodniczącym Rady Języka Polskiego, członkiem Prezydium Rady Upowszechniania Nauki przy Prezydium PAN (1997–), członkiem rad redakcyjnych lub kolegów periodyków: „Zeszyty Prasoznawcze” (redaktor naczelny), „Mass Communication Yearbook” (Sage, 1979–1990), „Journal of Communication” (1978–1990), „Chasqui” (1978–1984), „Le Réseau – The Global Network” (1995–), „Journalism Studies” (1999–). Do jego ważniejszych publika-

cji książkowych należą: *Retoryka dziennikarska* (1970, 1975, 1988), *Frekwencja wyrazów w prasie* (1972), *Prasa nasz chleb powszedni* (1978), *Słowa między ludźmi* (1986), *Analiza zawartości prasy* (1984), *Who Is Who in Mass Communication* (współautor, 1990), *Polszczyzna 2000* (redaktor, 1999), *Nowa retoryka dziennikarska* (2002, książka nagrodzona Śląskim Wawrzynem Literackim 2002), *Polskie słowa sztandarowe i ich publiczność* (2002), *Słownik terminologii medialnej* (redaktor, 2006), *Wstęp do nauki o komunikowaniu* (2008). Jest też autorem popularnych słowników ortograficznych. Ponadto opublikował kilkanaście innych książek oraz ponad 400 artykułów w naukowych czasopismach polskich i zagranicznych. W 2011 został doktorem *honoris causa* Uniwersytetu Śląskiego.

Dr Jacek Skorup

Doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, specjalność – komunikacja perswazyjna. Jest autorem dysertacji *Retoryka informacji. Mechanizmy perswazji w informacji telewizyjnej* obronionej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego (2011). Do jego publikacji należą: *Czy nowa forma cenzury? Komerccjalizacja informacji telewizyjnej* („Świat i słowo” 2006, nr 2 (7)), *Rytuały codzienności. Msza informacyjna* (A. Węgrzyniak, T. Stępień, red., Katowice 2008), *Technologiczne uwarunkowania i ich wpływ na informację telewizyjną* (W. Furman, J. Marszałek-Kawa, B. Nierenberg, K. Wolny-Zmorzyński, red., Toruń 2010), *Poza granicą czasu – dokument telewizyjny „Dusza kata”* (A. Kunce, A. Węgrzyniak, red., Katowice 2010). Jest wykładowcą akademickim w zakresie nauk politycznych, medioznawstwa, kulturoznawstwa i dziennikarstwa. W ciągu trwającej ponad 30 lat kariery zawodowej był reporterem, lektorem, redaktorem wydania programów informacyjnych i publicystycznych, autorem reportaży i filmów dokumentalnych oraz transmisji na żywo z ważnych wydarzeń społecznych i politycznych. Od 2000 roku kierował Regionalną Agencją Producentką TVP Katowice, która realizowała programy na rzecz Anteny Regionalnej oraz Anten Ogólnopolskich – TVP 1, TVP 2, TVP 3, TVP Polonia, Kanał Kultura. W 2003 roku kierowana przez niego Agencja wyprodukowała pierwszy w Polsce interaktywny serial kryminalny „TAK CZY NIE” dla Programu 1. Od października 2009 roku kieruje redakcją *Panoramy* TVP 2.

Dr Katarzyna Sujkowska-Sobisz

Językoznawczyni, adiunkt w Zakładzie Lingwistyki Tekstu i Dyskursu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Jej podstawowe prace naukowe dotyczą przede wszystkim zagadnień związanych z komunikacyjno-genologicznym statusem różnych tekstów perswazyjnych (komunikatów reklamowych, negocjacji, kłótni, sporów, a zatem szeroko rozumianego dyskursu handlowego). Zajmuje się również wybranymi aspektami trans-

lacji, komparatystyki, kognitywizmu, komunikacji międzykulturowej oraz krytycznej analizy dyskursu. Jest autorką kilkunastu artykułów naukowych publikowanych między innymi w „Stylistyce” i „Języku Artystycznym”, a także współautorką *Małego słownika teorii tekstu* (2005).

Dr Magdalena Ślawska

Doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, adiunkt w Zakładzie Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego. Jest absolwentką filologii polskiej i politologii (specjalność dziennikarstwo i komunikacja społeczna) i autorką rozprawy doktorskiej *Formy dialogowe w gatunkach prasowych*. Jako doktorantka realizowała projekt z ramienia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (tzw. grant promotorski). Interesuje się zagadnieniami genologii lingwistycznej, języka mediów oraz pragmatyki i stylistyki tekstów prasowych. W powiązaniu z zainteresowaniami naukowymi prowadzi zajęcia dydaktyczne z kultury języka polskiego, stylistyki, pragmatyki językowej, gatunków dziennikarskich, retoryki i erystyki oraz konwersatorium z analizy języka prasy. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej.

Prof. UŚ dr hab. Dobrosława Wężowicz-Ziółkowska

Kulturoznawca, folklorysta, teoretyk kultury związany z Instytutem Nauk o Kulturze na Uniwersytecie Śląskim. Jest autorką książek: *Miłość ludowa. Wzory miłości wieśniaczej w polskiej pieśni ludowej XVIII – XX wieku* (Wrocław 1991), *Moc narrativum. Idee biologii we współczesnym dyskursie humanistycznym* (Katowice 2008), a także redaktorem licznych monografii wieloautorskich i redaktorem naczelnym czasopisma „Teksty z ulicy” (oraz jego cyfrowej mutacji na stronie www.memetyka.pl). W swej pracy skupia się na ontologii idei i metodologii badań nad ich szerzeniem się (mity, folklor, mody kulturalne, dyskursy naukowe) oraz na komunikacji kulturowej w kontekście teorii systemów i nowej biologii, w tym memetyki.

Dr Mirosława Wielopolska-Szymura

Politolog, medioznawca. Jest adiunktem w Zakładzie Dziennikarstwa w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego. Doktorat pt.: *Kształtowanie się polityki kulturalnej w Polsce w latach 1989 – 2000. Koncepcje i rzeczywistość* obroniła w 2003 r. Pełniła funkcję Rzecznika Prasowego Rektora Uniwersytetu Śląskiego (2003–2005). Jej zainteresowania naukowe wiążą się przede wszystkim z polityką kulturalną, kulturą współczesną, komunikacją międzykulturową, społecznym i kulturowym oddziaływaniem mediów oraz mediami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem radia publicznego.

Prof. dr hab. Urszula Żydek-Bednarczuk

Pracownik Zakładu Komunikacji Kulturowej od początku jego istnienia, od 2004 kierownik Pracowni Języka w Mediach. Początkowo związana była z Instytutem Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego, obecnie pracuje w Instytucie Nauk o Kulturze Uniwersytetu Śląskiego. W latach 1985–1989 była lektorem języka polskiego na Uniwersytecie im. Marcina Lutra (MLU) w Halle, w Niemczech. Pełniła i pełni nadal wiele ważnych funkcji zarówno w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, jak i poza nim. Była m.in. kierownikiem Studiów Zaocznych Filologii Polskiej (1983–1984) oraz Podyplomowego Studium dla Nauczycieli (1999–2003), przewodniczącą Senackiej Komisji ds. Kształcenia (1999–2005), senatorem Senatu Uniwersytetu Śląskiego (1999–2005) i prodziekanem Wydziału Filologicznego ds. studenckich (1996–2002). Wśród najważniejszych funkcji pełnionych poza Uczelnią należy wymienić członkostwo w Państwowej Komisji Poświadczenia Znajomości Języka Polskiego jako Obcego (2003–) oraz w Zespole do Spraw Kwalifikowania Lektorów Języka Polskiego jako Obcego w Zagranicznych Ośrodkach Akademickich (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 1999–), a także w zespole redakcyjnym Trafo Verlag (Berlin) i w Radzie Naukowej Międzynarodowego Centrum Zrównoważonego Rozwoju i Społeczeństwa Informacyjnego (CRI) przy Uniwersytecie Śląskim we współpracy z Instytutem Fraunhofera w Cottbus. W Zakładzie Komunikacji Kulturowej na Uniwersytecie Śląskim prowadzi wykłady, konwersatoria oraz seminaria magisterskie z zakresu wstępu do komunikacji, perswazji, argumentacji i strategii, komunikacji językowej, językoznawstwa pragmatycznego i lingwistyki kulturowej. Jest także specjalistką w zakresie lingwistyki tekstu, glottodydaktyki, dydaktyki nauczania języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

Od 1995 roku wraz z prof. dr hab. Jadwigą Kowalikową (UJ) opracowuje podręczniki i programy nauczania zgodne z zasadami reformy edukacji. Autorka 3 rozpraw naukowych, 6 podręczników szkolnych, 2 programów nauczania, około 85 artykułów naukowych oraz monografii z zakresu współczesnego języka polskiego, onomastyki, języków zawodowych, komunikacji językowej, języka mówionego, socjolingwistyki, pragmatyki, dydaktyki języka polskiego i glottodydaktyki, lingwistyki tekstu, komunikacji kulturowej, dziennikarstwa i mediów. Uczestniczyła w kilkudziesięciu konferencjach krajowych i międzynarodowych. Wykładała w ośrodkach uniwersyteckich w Halle i w Ołomuńcu. Od 2003 roku uczestniczy w międzynarodowym projekcie CultMedia. Jest autorką następujących publikacji książkowych: *Słownictwo z zakresu motoryzacji we współczesnym języku polskim* (Katowice 1987), *Struktura tekstu rozmowy potocznej* (Katowice 1994), *Wprowadzenie do lingwistycznej analizy tekstu* (Kraków 2005).

Redaktor   Magdalena Białek
Projektant okładki   Paulina Dubiel
Redaktor techniczny   Barbara Arenhövel
Korektor   Aleksandra Gaździcka
Łamanie   Bogusław Chruściński,
Małgorzata Wasil

Copyright © 2013 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2155-4

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 13,5. Ark. wyd. 15,0. Papier
offset. kl. III, 90 g   Cena 24 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: PPHU TOTEM
M. Rejnowski, J. Zamiara
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław